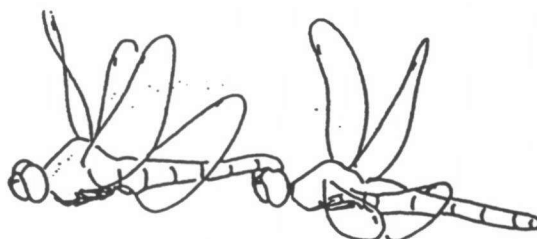

Nieuwbouwlibelles

In het voorjaar van 1993 verhuisde ik van een plek aan de rand van de stad Utrecht naar een ander stuk stadsrand. Mijn prachtig uitzicht op een sloot langs onbebouwd grassig terrein en een lunet (fort) inklusief park werd omgezet in een uitzicht op erg nieuwe huizen, tuinen in aanleg, voetbalvelden en een lawaaierige snelweg. Niet iets om je bij voorbaat op libellebezoeken te verheugen. Des te groter de verrassing om in 2 jaar tijd toch heel wat libellesoorten bij mijn huis te hebben zien rondvliegen.

Het wijkje waar ik nu woon ligt in een hoek van de nieuwbouwwijk Voordorp; het bestaat uit 66 (min of meer milieuvriendelijke) huizen die in een vierkant om een binnenterrein liggen. Dat binnenterrein bestaat uit privétuinen en een gemeenschappelijk gebied van ongeveer 30 bij 70 meter met daarin een vijver van ongeveer 30 m² die nu 1,5 jaar oud is. Op die vijver wordt het regenwater van de dakgoten van de 66 huizen geloosd en gebufferd. Bij een bepaalde waterstand verdwijnt het naar het regenwaterriool van de buurt. In 1993 was de vijver slechts voor een deel met waterplanten begroeid. Het afgelopen jaar hebben het riet en de lisdoddes zich erg uitgebreid en was er meer algenflap dan in '93.

De ontdekking van de vijver plus de tuinen door libellensoorten in chronologische volgorde (of eigenlijk de ontdekking van libellensoorten door mij en anderen in chronologische volgorde): In juli '93 kwam de eerste pionier, een mn.* *Libellula depressa*. Al snel kwam er een vr.* bij en werden er eitjes afgezet in de vijver. Minstens 14 dagen lang bleef deze soort (maximum 1 mn.*, 2 vr.*) op het binnenterrein en in de privétuinen aanwezig. *Ischnura elegans* kwam er bij in de vijver (slechts een paar individuen) en *Enallagma cyathigerum* (2 mn.*, 1 vr.*). Van die laatste soort is het nog leuk te vermelden dat we een evenaring van de laatste vliegdatum hebben kunnen noteren, namelijk 17 oktober. (Helaas was de nacht van 17 op 18 oktober zeer koud.) Een erg verrassende waarneming was een *Aeshna isosceles* die een paar uur boven een aantal privétuinen foerageerde. Half juli schoot er een *Aeshna grandis* langs mijn raam. Een uitgekleurd mn.* *Lestes sponsa* hing rond bij het water en eind juli zagen we de eerste roodoog (mn.* *Erythromma najas*). Een paar dagen later wederom naar roodogen zoekend bleek er een mn.* *Erythromma viridulum* op een waterlelieblad te zitten! Half augustus vloog een *A. grandis* tot 21.20 uur in een van de tuinen. Op 18 augustus hing een tandem *Lestes viridis* plus 1 mn.* bij de vijver. Andere libellesoorten dat jaar: *Aeshna cyanea*, *Aeshna mixta*, *Orthetrum cancellatum*, *Sympetrum striolatum* (tandem), *Sympetrum vulgatum* (ongeveer 5). Dit jaar (1994 dus) kwam er op 13 mei een *Cordulia aenea* aanzwerven en eind mei hebben we op de soortenlijst nog de volgende libelles kunnen bijschrijven: *Coenagrion puella* (1 mn.*), *Coenagrion pulchellum* (1 mn.*), *Libellula quadrimaculata*. Het gaat om zeer kleine aantallen, toch is het erg leuk om te zien hoe snel sommige libellesoorten nieuw water ontdekken. En vooral is het een verrassing om in 2 zomers in totaal 18 soorten (!) te hebben gezien rondom je eigen huis, zomaar in een nieuwbouwbuilt zonder spektakulair water in de omgeving.

Maximumaantal bij vijver + tuinen 1993

Lestes sponsa 1 mn.*

Lestes viridis (2 tandems, maximum 7 individuen)

Ischnura elegans (meer dan 5)

Enallagma cyathigerum (meer dan 5)

Erythromma najas (1 mn.)*

Erythromma viridulum (1 mn.)*

Libellula depressa (1 tandem, max. 3 individuen)

Aeshna cyanea (1 individu)

Aeshna grandis (1 individu)

Aeshna isosceles (1 individu)

Aeshna mixta (1 individu)

Orthetrum cancellatum (1 individu)

Sympetrum striolatum (1 tandem)

Sympetrum vulgatum (meer dan 5)

Maximum aantal bij vijver + tuinen 1994

Lestes viridis

Ischnura elegans

Enallagma cyathigerum

Coenagrion puella (1 mn.)*

Coenagrion pulchellum (1 mn.)*

Libellula depressa (1 mn.)*

Libellula quadrimaculata (1 individu)

Cordulia aenea (1 individu)

Aeshna cyanea

Sympetrum vulgatum (meer dan 5, doodmn.)*

Tieneke de Groot